

Lâm Đồng siết liên chính khoa học, yêu cầu minh bạch khi học sinh sử dụng AI

11:29 27/10/2026

Cuộc thi nghiên cứu khoa học, kỹ thuật cấp tỉnh năm học 2026–2027 tại Lâm Đồng hướng đến những dự án có khả năng giải quyết vấn đề thực tiễn, đồng thời đặt yêu cầu cao về tính trung thực, minh bạch dữ liệu và trách nhiệm khi sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI).

Sở Giáo dục và Đào tạo tỉnh Lâm Đồng vừa hướng dẫn tổ chức Cuộc thi nghiên cứu khoa học, kỹ thuật cấp tỉnh dành cho học sinh THCS và THPT năm học 2026–2027. Điểm đáng chú ý không chỉ là tìm kiếm những ý tưởng sáng tạo, mà còn xây dựng năng lực nghiên cứu độc lập, giúp học sinh biết đặt câu hỏi, kiểm chứng dữ liệu và chịu trách nhiệm với kết quả của mình.

Trong bối cảnh AI ngày càng tham gia sâu vào học tập và nghiên cứu, cuộc thi cũng đặt ra yêu cầu rõ ràng: công nghệ có thể hỗ trợ học sinh, nhưng không thể thay thế tư duy, quá trình thử nghiệm và tính trung thực khoa học.

CUỘC THI NGHIÊN CỨU KHOA HỌC, KỸ THUẬT CẤP TỈNH

Lâm Đồng
Khoa học kiến tạo
tương lai

Dành cho học sinh THCS và THPT tỉnh Lâm Đồng – Năm học 2026–2027

1 MỤC ĐÍCH

- Khuyến khích học sinh nghiên cứu khoa học, kỹ thuật, vận dụng kiến thức giải quyết vấn đề thực tiễn.
- Thúc đẩy giáo dục STEM, STEAM, đổi mới sáng tạo và khởi nghiệp.
- Tạo cơ hội giới thiệu, giao lưu, chia sẻ kết quả nghiên cứu.
- Khuyến khích ứng dụng công nghệ số, trí tuệ nhân tạo an toàn, có trách nhiệm.
- Góp phần đổi mới phương pháp dạy học, kiểm tra và đánh giá.

2 ĐỐI TƯỢNG DỰ THI

- Học sinh THCS: lớp 8, lớp 9.
- Học sinh THPT: lớp 10, lớp 11, lớp 12.
- Tự nguyện tham gia, có sự đồng ý của cha mẹ/người giám hộ.
- Kết quả học tập, rèn luyện giữa học kỳ I năm học 2026–2027 đạt từ mức Khá trở lên.
- Mỗi dự án có thể do 01 hoặc 02 học sinh thực hiện.

3 LĨNH VỰC DỰ THI

16 LĨNH VỰC

- Sinh học
- Y sinh và khoa học sức khỏe
- Hóa học
- Khoa học Trái đất
- Toán học
- Y sinh học
- Máy tính
- Công nghệ thông tin
- Kỹ thuật cơ khí
- Kỹ thuật điện
- Vật liệu
- Vật lý
- Kỹ thuật địa chất
- Kỹ thuật mỏ
- Kỹ thuật xây dựng
- Khoa học xã hội và hành vi

4 SỐ LƯỢNG DỰ ÁN

- Đơn vị trực thuộc Sở chỉ có cấp THPT: tối đa **01 dự án**.
- 04** trường THPT chuyên: tối đa **02 dự án/trường**.
- Đơn vị có cả THCS và THPT: tối đa **02 dự án**.
- Xã, phường, đặc khu:
 - Từ 05 trường THCS trở lên: tối đa **03 dự án**.
 - Trên 03 đến dưới 05 trường: tối đa **02 dự án**.
 - Còn lại: tối đa **01 dự án**.

5 THỜI GIAN – ĐỊA ĐIỂM

- Vòng sơ loại: **05–10/12/2026**
- Hạn cuối đăng ký: **10/12/2026**
- Vòng Chung kết: **10–12/01/2027**
- Nộp hồ sơ trực tuyến tại: khkt.lamdong.edu.vn
- Địa điểm: Trường THPT Đùi Thị Xuân – Đà Lạt

6 LỰA CHỌN VÀ XẾP GIẢI

- Sau vòng sơ khảo: chọn **60%** dự án vào Vòng Chung kết.
- Các mức giải: **Nhất – Nhì – Ba – Tư**.
- Tổng số giải không vượt quá **60%** số dự án dự thi Vòng Chung kết.
- Tối đa **06** dự án được chọn tham dự Cuộc thi cấp quốc gia.

7 ĐIỂM NHẤN CỦA CUỘC THI

A Liêm chính khoa học

- Không gian lận, giả mạo.
- Không sao chép, chiếm đoạt kết quả nghiên cứu.
- Phải có nhật ký nghiên cứu và minh chứng dữ liệu gốc.

B Ứng dụng AI minh bạch, có trách nhiệm

- Được sử dụng công nghệ số, AI để hỗ trợ nghiên cứu theo quy định.
- Phải khai báo mục đích và mức độ sử dụng.
- Không dùng AI để tạo dữ liệu giả, làm sai lệch kết quả hoặc che giấu quá trình nghiên cứu.

8 THÔNG điệp

*Khơi dậy đam mê nghiên cứu –
Nuôi dưỡng tư duy sáng tạo –
Đưa khoa học đến gần thực tiễn*

Học sinh Lâm Đồng tự tin sáng tạo, nghiên cứu và chinh phục những vấn đề từ cuộc sống.

Vì thế hệ học sinh Lâm Đồng sáng tạo hôm nay, kiến tạo ngày mai!

Ảnh minh họa

Không chỉ có ý tưởng hay, phải chứng minh được kết quả

Theo hướng dẫn của Sở Giáo dục và Đào tạo, dự án dự thi phải bảo đảm tính mới, thiết thực, khả thi và phù hợp với lứa tuổi. Học sinh được khuyến khích vận dụng kiến thức liên môn để giải quyết những vấn đề từ đời sống, gắn với định hướng giáo dục STEM, STEAM và đổi mới sáng tạo.

Tuy nhiên, một ý tưởng mới chỉ là điểm khởi đầu. Giá trị của dự án còn nằm ở cách xác định vấn đề, lựa chọn phương pháp, tiến hành thử nghiệm, thu thập dữ liệu và chứng minh kết luận.

Quy chế cuộc thi nhấn mạnh yêu cầu liêm chính khoa học, nghiêm cấm gian lận, giả mạo, sao chép trái phép hoặc chiếm đoạt kết quả nghiên cứu của người khác. Việc tổ chức và tuyển chọn dự án phải bảo đảm công khai, minh bạch, không chạy theo thành tích hay tạo áp lực không cần thiết cho học sinh.

Đây cũng là cơ sở để đánh giá đúng năng lực của thí sinh, thay vì chỉ nhìn vào sản phẩm hoàn chỉnh hoặc hình thức trình bày.

AI được hỗ trợ, không được làm thay

Một trong những điểm đáng chú ý của cuộc thi năm nay là yêu cầu khai báo việc sử dụng công nghệ số và trí tuệ nhân tạo.

Học sinh có thể sử dụng AI để hỗ trợ tra cứu tài liệu, xử lý dữ liệu, mô phỏng, lập trình hoặc tạo lập hình ảnh, sơ đồ theo quy định. Nhưng mọi hoạt động sử dụng phải được khai báo rõ mục đích và mức độ.

Việc dùng công nghệ để tạo dữ liệu giả, làm sai lệch kết quả, giả mạo quá trình nghiên cứu hoặc che giấu việc sử dụng AI đều bị nghiêm cấm.

Mỗi dự án phải có phiếu khai báo sử dụng công nghệ số, AI, nhật ký nghiên cứu và minh chứng dữ liệu gốc. Những tài liệu này giúp ban giám khảo kiểm chứng quá trình thực hiện, xác định vai trò thực sự của học sinh và đánh giá độ tin cậy của kết quả.

Yêu cầu đặt ra không phải là ngăn học sinh tiếp cận AI, mà là giúp các em biết sử dụng công nghệ có trách nhiệm. Một dự án có thể được hỗ trợ bởi nhiều công cụ hiện đại, nhưng người nghiên cứu vẫn phải hiểu điều mình làm, giải thích được kết quả và chịu trách nhiệm về tính xác thực của dữ liệu.

Vòng chung kết dự kiến tổ chức tại Đà Lạt

Cuộc thi dành cho học sinh lớp 8, lớp 9 cấp THCS và lớp 10 đến lớp 12 cấp THPT. Mỗi dự án có một hoặc hai học sinh thực hiện, thuộc một trong 16 lĩnh vực nghiên cứu, từ khoa học tự nhiên, công nghệ, kỹ thuật đến khoa học xã hội và hành vi.

Các đơn vị trường học, địa phương tổ chức tuyển chọn ở cấp cơ sở trước khi gửi dự án tham dự cấp tỉnh. Việc lựa chọn phải căn cứ vào tiêu chí chung và danh sách dự án được chọn phải công khai.

Theo kế hoạch, vòng sơ loại diễn ra từ ngày 5 đến 10/12/2026. Hồ sơ được nộp trực tuyến tại địa chỉ khkt.lamdong.edu.vn, hạn cuối gửi đăng ký về Sở Giáo dục và Đào tạo là ngày 10/12/2026.

Sau vòng sơ khảo, 60% số dự án dự kiến được lựa chọn vào vòng chung kết, tổ chức trong các ngày 10, 11 và 12/1/2027 tại Trường THPT Bùi Thị Xuân – Đà Lạt.

Tại vòng này, học sinh trình bày dự án bằng poster, giới thiệu kết quả và trực tiếp trả lời câu hỏi của ban giám khảo. Điểm số được đánh giá trên thang 100, trong đó phần trình bày chiếm 35 điểm. Ngoài chất lượng nghiên cứu, thí sinh phải thể hiện khả năng giải thích phương pháp, chứng minh kết quả và bảo vệ quan điểm khoa học.

Tổng số giải thưởng không vượt quá 60% số dự án dự thi vòng chung kết. Từ kết quả cấp tỉnh, ban tổ chức sẽ lựa chọn tối đa sáu dự án đại diện Lâm Đồng tham dự cuộc thi cấp quốc gia năm học 2026–2027.

Điều quan trọng hơn những tấm giải là khả năng hình thành tư duy nghiên cứu độc lập ở học sinh. Khi các em biết nhìn ra vấn đề trong cuộc sống, tìm cách giải quyết bằng kiến thức và kiểm chứng bằng dữ liệu, khoa học không còn là những khái niệm xa vời trong sách giáo khoa.

Với yêu cầu ngày càng cao về liên chính khoa học và sử dụng AI có trách nhiệm, cuộc thi kỳ vọng tạo thêm động lực để học sinh Lâm Đồng nuôi dưỡng đam mê nghiên cứu, phát huy sáng tạo và đưa kiến thức vào thực tiễn. Công nghệ có thể mở rộng khả năng khám phá, nhưng chính tư duy độc lập và sự trung thực mới quyết định giá trị của mỗi công trình.

Hoàng Phương